

Силабус курсу Менеджмент організацій

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 242 Туризм
Освітньо-професійна програма «Туризм»
Кількість кредитів – 4,5
Рік підготовки, семестр – 4 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Мова навчання: українська

Керівник курсу: к.е.н., доцент кафедри туристичної інфраструктури та готельно-ресторанного господарства **Попик Мар'яна Михайлівна**.

Контактна інформація: mariana.popyk@uzhnu.edu.ua, +380669921333

Опис дисципліни

Основною **метою** вивчення дисципліни «Менеджмент організацій» є формування у студентів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Головним **завданням** вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» є набуття комплексу знань щодо розуміння сутності та технології здійснення основних функцій менеджменту, механізму розробки і реалізації управлінських рішень, основ проектування, вибору та удосконалення організаційних структур управління, застосування методів менеджменту та стилів керівництва, оцінки ефективності роботи управлінських органів, вибору нових форм і методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління підприємством у постійно змінному ринковому середовищі.

Навчальний контент

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту	Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту. Співвідношення категорій «управління» та менеджмент». Рівні та сфери менеджменту. Менеджмент як організація управління підприємством. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Функції та технології менеджменту. Менеджмент
--	--

	організації як система. Моделі менеджменту.
Тема 2. Менеджер і його роль в процесі управління	Зміст і характер праці менеджера. Менеджер як професійний керівник організації. Вимоги до професійної компетентності менеджера. Психологічні якості менеджера як особистості. Вимоги до менеджерів різних рівнів управління. Статус керівника організації, його влада та сила. Модель менеджера. Складові моделі менеджера. Знання та вміння менеджера. Особистий потенціал менеджера. Збереження трудового потенціалу менеджера. Етичні норми менеджера.
Тема 3. Функції менеджменту	Сутність планування як функції управління. Принципи і типи планування. Поняття стратегії, її значення і необхідність розробки. Склад і зміст стратегічних планів фірми. Складові процесу стратегічного планування. Бізнес-планування. Організація як функція управління. Основні елементи організації. Сутність функції організації та її місце в системі управління. Основні елементи організації, їх характеристика. Поділ праці (спеціалізація). Делегування повноважень. Сутність мотивації та її види. Модель процесу мотивації. Змістові теорії мотивації. Теорія потреб А. Маслоу. Теорія Х/У Мак-Грегора. Теорія двох факторів Герцберга. Економічні мотиви діяльності людей. Некономічні способи мотивації. Контроль в системі управління діяльністю підприємства. Поняття контролю та його місце в системі управління. Принципи ефективного контролю. Основні види управлінського контролю. Координація як функція управління.
Тема 4. Методи управління та стилі керівництва	Місце методів менеджменту в процесі управління організацією. Економічні методи менеджменту. Технологічні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Поняття стилю керівництва. Об'єктивні і суб'єктивні

	чинники його формування. Характеристика стилів керівництва: демократичний, авторитарний (автократичний) і ліберальний.
Тема 5. Керівництво та лідерство	Керівництво і влада. Класифікація влади. Поняття і форми впливу та влади. Влада на засадах винагороди, експертна, еталонна і традиційна форми влади. Лідерство. Поняття лідерства. Теорії лідерства. Класифікація підходів для розуміння лідерства. Керівництво. Поведінковий підхід і стилі керівництва. Ситуаційна модель життєвого циклу керівництва Херсі і Бланшара. Способи управлінського впливу на підлеглих.
Тема 6. Поняття і класифікація організацій	Сутність організації. Формальні й неформальні організації. Види організацій та їх об'єднань. Особливості діяльності організації на різних етапах її життєвого циклу. Основні характеристики організацій. Внутрішнє середовище організації. Зовнішнє середовище організації.
Тема 7. Організаційна культура та соціальна відповідальність бізнесу	Культура організацій. Рівні організаційної культури. Складові організаційної культури. Методи, що забезпечують підтримку організаційної культури. Сутність відповідальності та етики в менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Моделі соціальної відповідальності організації. Етична поведінка як сукупність вчинків та дій людей. Заходи щодо забезпечення етичної поведінки.
Тема 8. Процес прийняття та реалізації управлінських рішень	Природа процесу прийняття рішень. Схема підходу до процесу прийняття управлінських рішень. Види управлінських рішень. Технологія прийняття рішень та їх реалізація. Моделі прийняття управлінських рішень.
Тема 9. Особливості функціональних видів менеджменту в організаціях	HR-менеджмент. Фінансовий менеджмент. Операційний менеджмент. Маркетинг-менеджмент. Інвестиційний менеджмент. Антикризисний менеджмент. Менеджмент

	зовнішньоекономічної діяльності. Логістичний менеджмент.
Тема 10. HR-Менеджмент	Поняття, цілі та задачі кадрового менеджменту. Підбір персоналу. Планування, набір, відбір персоналу. Добір кадрів, наймання персоналу. Джерела, форми та методи формування трудових ресурсів підприємств туристичної індустрії. Поняття резюме. Організація праці та оплати праці працівників. Поняття морального та матеріального стимулювання праці. Оцінка ефективності праці персоналу. Просування персоналу. Підготовка керівних кадрів.
Тема 11. Маркетинг-менеджмент	Роль маркетингу в управлінні організацією. Організаційні принципи управління маркетингом. Управління за цілями в системі маркетинг-менеджменту. Інформаційне забезпечення маркетингу. Організація маркетингу. Контроль маркетингу. Система інтегрованого маркетингу.
Тема 12. Інноваційний менеджмент	Зміст, цілі, завдання та функції інноваційного менеджменту. Сутність і передумови здійснення інноваційної діяльності на підприємствах. Сфера інноваційної діяльності. Поняття та класифікація інновацій. Новація. Інноваційний лаг. Поняття та етапи інноваційного процесу. Характеристики інноваційного процесу. Основні етапи формування інноваційного процесу: фундаментальні дослідження, дослідження прикладного характеру, експериментальні розробки, процес комерціалізації. Оцінка ефективності інновацій. Інноваційний проект. Показники ефективності інноваційного проекту. Методи оцінки економічної ефективності інноваційних проектів.
Тема 13. Екологічний менеджмент	Предмет і задачі екологічного менеджменту. Концептуальні засади та структура системи екологічного управління. Елементи екологічного менеджменту. Система екологічного

	менеджменту. Стратегічний екологічний менеджмент. Реалізація екологічної стратегії. Розробка, впровадження і розвиток системи екологічного менеджменту на підприємстві.
Тема 14. Фінансовий менеджмент	Роль фінансового менеджменту в системі управління організації. Методологічні засади фінансового менеджменту. Історія розвитку фінансового менеджменту. Визначення бізнесу як керованої фінансової системи. Фінансова стратегія як фінансова політика. Фінансовий менеджмент як система управління. Організаційна структура фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджера.
Тема 15. Операційний менеджмент	Складові операційного менеджменту. Операційне управління виробництвом. Управління товарними ресурсами. Управління продуктивністю. Управління якістю продукції. Логістичний менеджмент.
Тема 16. Інформаційне забезпечення системи менеджменту організацій	Характеристики інформації. Класифікація управлінської інформації та вимоги, які до неї висуваються. Роль інформаційних технологій в управлінні підприємством. Інформаційний менеджмент організації. Корпоративні інформаційні системи.
Тема 17. Тайм-менеджмент	Управління часом. Самоменеджмент часу. Зміст та призначення тайм-менеджменту. Основні технології тайм-менеджменту. Інтенсивність та продуктивність роботи.

Формування компетентностей і програмні результати навчання

Індекс матриці в ОП	Компетентності й програмні результати навчання
ЗК03	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК08	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК09	Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
ЗК13	Здатність планувати та управляти часом.

ЗК14	Здатність працювати в команді та автономно.
СК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК4	Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
СК5	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.
СК16	Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
ПР02	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПР09	Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
ПР10	Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
ПР20	Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПР21	Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Літературні джерела

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту. Л.: Світ, 2005. 189 с.
2. Баєва О. В. Основи менеджменту: практикум: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2007. 524 с.
3. Василенко О. П., Коваленко Г. О., Поліщук О. О. Менеджмент організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Умань: Вид. «Сочінський», 2010. 490 с.
4. Гаєва О. В., Ковальська Н. І., Лозинська Л. О. Основи менеджменту: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 524 с.
5. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент. Теоретичні основи і практикум: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Магнолія плюс, Львів: «Новий світ-2000», 2003. 336 с.
6. Гріфін Р. Основи менеджменту: підручник. Львів: Бак, 2001. 624 с.
7. Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Гуренко Т. О. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. К.: ПІК ДСЗУ, 2010. 321 с.
8. Гуторова О.О. Менеджмент організації: навч. посібник. Х: ХНАУ, 2017. 266 с.
9. Гуторова О.О., Пахуча Е.В. Економіка і підприємництво, менеджмент: навч. посібник. Х: ХНАУ, 2018. 247 с.

10. Дяченко Т.О. Основи менеджменту: навч. посібник. К.: Кондор, 2010. 176 с.
11. Заславська, К. А. Менеджмент підприємств малого бізнесу: навч. посіб. Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. 200 с.
12. Ігнат'єва, І. А., Паливода О. М, Янковой Р. В. Менеджмент організації малого та середнього бізнесу: підручник. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К.: КНУТД, 2012. 242 с.
13. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму: підручник. К.: Знання, 2010. 502 с.
14. Кожушко, Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2010. 346 с.
15. Кудла Н. Є. Менеджмент туристичного підприємства: підручник. К.: Знання, 2012. 343 с.
16. Кузьмін О.Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту: підручни. К.: Академвидав, 2003. 416 с.
17. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», «Інтелект-захід», 2007. 384 с.
18. Лепейко, Т. І., Миронова О. М. Менеджмент: навч. посіб. Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. 204 с.
19. Мазаракі А.А. Менеджмент: теорія і практика: навч. посібник/ А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін. – К.: Атіка, 2007. – 564 с.
20. Мальська М. П. Планування діяльності туристичних підприємств : навч. посіб / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – Київ: Знання, 2005. – 241 с.
21. Мельниченко С.В. Менеджмент підприємства туристичної індустрії: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 218 с.
22. Осовська Г. В. Менеджмент: підручник. К. : Кондор–Видавництво, 2015. 563 с
23. Скібіцька Л.І. Менеджмент: навч. посіб. К.: Центр навч. літ., 2007. 416 с.
24. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: підручник. К. : Академвидав, 2007. – 576 с.
25. Хмурова, В. В. Менеджмент підприємницької діяльності. К.: КНУТД, 2011. 47 с.

Політика оцінювання

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в науково-дослідницьких заходах) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування, тести, завдання, доповідь з презентацією	30
Захист індивідуального проекту	20
Підсумковий контроль (модульна контрольна робота)	50

До силябусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) тематика та зміст практичних робіт
- 3) завдання для підсумкового контролю (питання до іспиту)
- 4) електронне навчання в системі Moodle